

Racibórz, 14 grudnia 2022 r.

Pan Roman Nowak
Skarbnik Powiatu Raciborskiego

Opinia prawna

Przedmiotem opinii jest udzielenie odpowiedzi na pytanie czy regionalne izby obrachunkowe wydają ponowne opinie o projektach uchwał: budżetowej, o możliwości sfinansowania deficytu przyjętego w projekcie uchwały budżetowej, wieloletniej prognozie finansowej.

Regionalne Izby Obrachunkowe sprawują nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych stosownie do brzmienia art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 2 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Kompetencje regionalnych izb obrachunkowych obejmują wydawanie opinii w zakresie: projektów uchwał budżetowych, możliwości sfinansowania deficytu oraz wieloletniej prognozy finansowej.

W zakresie uchwalania budżetu na dany rok oraz wieloletniej prognozy finansowej mają zastosowania odpowiednio przepisy ustawy o finansach publicznych, a w szczególności:

- art. 238 ust. 1, zgodnie z którym zarząd jednostki samorządu terytorialnego sporządza i przedkłada projekt uchwały budżetowej regionalnej izbie obrachunkowej – celem zaopiniowania – do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy;
- art. 230 ust. 2 pkt 1, zgodnie z którym projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia wraz z projektem uchwały budżetowej regionalnej izbie obrachunkowej – celem zaopiniowania;
- art. 246 ust. 1, zgodnie z którym regionalna izba obrachunkowa na podstawie projektu uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego;
- art. 238 ust. 3, zgodnie z którym opinię regionalnej izby obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić, przed uchwaleniem budżetu, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego;
- art. 239, zgodnie z którym uchwałę budżetową organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje przed rozpoczęciem roku budżetowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach – nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego
- art. 243 ust. 1, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat i odsetek od tytułów dłużnych w stosunku do dochodów bieżących nie może być wyższa od średniej wartości z ostatnich 7 lat.

W przypadku uzyskania negatywnej opinii regionalnej izby obrachunkowej w zakresie, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych zarząd przedstawia organowi stanowiącemu nowy projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej w zakresie umożliwiającym spełnienie warunków określonych w powyższym przepisie. Regionalna Izba Obrachunkowa nie wydaje ponownie opinii w sprawie kolejnych projektów uchwał.

Procedowanie uchwalenia budżetu odbywa się w taki sam sposób jak w przypadku uzyskania pozytywnej opinii - z zaznaczeniem, że najpierw podejmowana jest uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a następnie uchwała budżetowa.

Po uchwaleniu budżetu Regionalna Izba Obrachunkowa wydaje opinie:

- o prawidłowości planowanej kwoty długu (art. 230 ust. 4 ustawy o finansach publicznych),
- o możliwości sfinansowania deficytu (art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych).

Do Skarbnika Powiatu Raciborskiego

OPINIA PRAWNA

I. Przedmiot opinii:

Przedmiotem niniejszej opinii jest interpretacja i praktyczne stosowanie przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych.

II. Podstawa prawna:

Niniejsza opinia została sporządzona w oparciu o następujące podstawy prawne:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.), dalej jako u.f.n.;

III. Podstawa faktyczna:

Podstawę faktyczną do sporządzenia niniejszej opinii stanowi opis stanu faktycznego przedstawionego przez zlecającego sporządzenie opinii podczas spotkania w dniu 09 grudnia 2022 r., jak również korespondencja mailowa z dnia 13 grudnia 2022 r., stanowiąca wniosek o sporządzenie opinii prawnej.

IV. Analiza prawna:

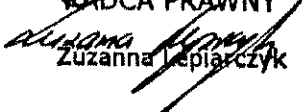
Problem interpretacji przepisu art. 243 u.f.n. w zakresie wieloletniej prognozy finansowej pojawił się po wydaniu w dniu 07 grudnia 2022 r. uchwały przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach (dalej RIO) w sprawie opinii o przedłożonym przez Zarząd Powiatu Raciborskiego projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok. Zgodnie z powyższą uchwałą RIO wydała negatywną opinię, wskazując, że cyt.: „*Skład Orzekający stwierdza, że prognoza kwoty długu nie została sporządzona z zachowaniem wymogu, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z projektu wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w 2029 r. wymagana ustawowa relacja nie zostanie zachowana, gdyż wskaźnik planowej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych wynosi 0,73, zaś wskaźnik dopuszczalny obliczony w oparciu o plan III kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy, wynosi – 0,19.*”

Zgodnie z art. 243 ust. 1 u.f.n. relację ustala się na podstawie danych planowanych dla ostatnich siedmiu lat. Art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.n. precyzuje, że „*dla roku poprzedzającego rok budżetowy, na który ustalana jest relacja, przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a po sporządzeniu sprawozdań rocznych – wartości wykonane za ten rok, z tym że do obliczenia relacji dla poprzednich sześciu lat przyjmuje się wartości*

wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych". Z powyższego wynika, że art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.n. ma zastosowanie do wskaźnika obliczanego dla roku budżetowego (w omawianym przypadku dla roku 2023) w oparciu o dane zawarte w planie na koniec III kwartału 2022 r. oraz o dane z wykonania budżetu z lat ubiegłych. Tym samym z literalnego brzmienia powyższego przepisu wynika, że odnosi się on do uchwał budżetowych. Nie ma w nim mowy o wieloletnich prognozach finansowych. W związku z tym zastosowanie art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.n. do ustalania relacji w zakresie wieloletniej prognozy finansowej obejmującej kilka lat budżetowych, nie wynika wprost z tego przepisu. Takie stanowisko wynika przede wszystkim z faktu, że ustawa o finansach publicznych nie może być interpretowana rozszerzająco. Jeżeli przepis (art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.n.) wskazuje wprost, że ma on zastosowanie do wskaźnika obliczanego dla roku budżetowego, na który ustalana jest relacja, to nie można rozszerzać jego stosowania do obliczania relacji dla wieloletnich prognoz finansowych.

V. Zastrzeżenia:

1. Niniejsza opinia została sporządzona w oparciu o stan prawny obowiązujący w dniu jej sporządzenia, tj. w dniu 14 grudnia 2022 r.
2. Niniejsza opinia została sporządzona wyłącznie na podstawie stanu faktycznego podanego przez wnioskodawcę. Autor opinii nie wyłącza możliwości uzupełnienia niniejszej informacji w przypadku, gdy zostaną ujawnione lub uzyskane przez wnioskodawcę nowe dokumenty lub nowe dowody, dotyczące przedmiotu niniejszej opinii.
3. Wszystkie punkty niniejszej opinii stanowią integralną całość i nie mogą być wykorzystywane i stosowane przez wnioskodawcę w sposób wybiórczy/fragmentaryczny. Autor niniejszej opinii nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie jej w sposób niezgodny z niniejszym postanowieniem.

RADCA PRAWNY

Zuzanna Lepiarczyk